

Skogpådrivere – erfaringsbase

Pådrivere i skogbruket brukes når noe helt konkret skal gjøres, for eksempel økt aktivitet innen ungskogpleie eller andre felt som skogsveibygging. Dette er altså en ekstra ressurs som settes inn i tillegg til kommunens skogansvarlige og tømmerkjøperne.

Pådrivere gjør en viktig jobb gjennom sin direkte kontakt med skogeiere som i mange tilfeller ikke så lett tar kontakt med skogbrukets aktører på egen hånd. Pådriverne kan svare på skogeierens spørsmål og bidra til økt aktivitet i skogen. Målsetningen med pådrivere er vanligvis økt aktivitet innen planting, ungskogpleie og ev. andre operasjoner, som det etablerte veiledningsapparatet ikke har kapasitet til å utføre.

Et sentralt punkt er en tydelig og avgrenset målsetting. Målsetningen må være så konkret at det er relativt greit å rapportere etter den. Slik kan effekten av pådrivingen måles opp mot ressursbruken.

Ellers er skogfaglig kompetanse og kommunikasjonsegenskaper viktig for pådriveren. Den faglige kompetansen behøver ikke være svært stor, men kjennskap til lokalt skogbruk og næringens aktører er viktigere. Såkalt «henvisningskompetanse» er viktig, der pådriver refererer til andre og kompetente aktører som kommunale skogansvarlige, skogbruksleder, skogeierlag, m.fl. der hvor man er usikker. Særlig viktig er det å ha en forståelse for at skogeiere er forskjellige, og at de er i sin fulle rett til å ha andre interesser og prioriteringer enn det pådriveren eller prosjektet kan ha som målsetting. Her må pådriver også ha fleksible standpunkter, og alltid ta utgangspunkt i skogeiers ønsker.

Pådrivere kan være organisert på forskjellige måter. En eller flere kommuner kan ved hjelp av lønnsmidler eller gjennom prosjekter engasjerer pådrivere til skogkultur- eller hogstaktivitet. Det kan også organiseres gjennom skogselskap eller skogeierandelslag. Det er mange måter å gjøre dette på, for å utføre forskjellige oppgaver i skogbruket.

Skogkurs har gjennom samarbeid med Lensa-nettverket i Trøndelag utarbeidet et enkelt kurs for pådrivere, et MENTORKURS. Dette kurset skal sikre en basis av skogbrukskunnskap for pådrivere, sikre at pådriverne i et nettverk blir samstemt om målsetning med arbeidet. I tillegg skal det sikre gode holdninger til egen rolle i kontakt med skogeierne. Dette er et enkelt nettkurs stipulert til 4 timer, godt egnet til en felles samling. Les mer [her](#).

Her er en oversikt over de fleste av de nåværende organiserte pådriverprosjektene her i landet med kontaktinformasjon:

Nordre del av Trøndelag

1. Bakgrunn

I Nord-Trøndelag har det i mange år vært to parallelle pådriverprosjekter; i Namdal og i Innherred. Nåværende prosjektperiode er 2017-2019. Pådriverprosjekter startet opp i begge skogforumene for snart 10 år siden. Målsetningene var mer eller mindre de samme som for de pågående prosjektene, selv om det har vært noe justeringer underveis. I Namdal er prosjektområdet inndelt i tre deler med egne pådrivere, mens i Innherred har pådriverne «overlappet» hverandre innenfor hele området.

Begge prosjektene har Kystskogmeldingen fra 2005 som en sentral del av opprinnelsen. I begge regionene startet første prosjekt opp i 2008, selv om det hadde vært lignende aktiviteter også tidligere.

2. Målsetting, arbeidsområde

Begge prosjektene skal arbeide opp mot nye skogeiere eller skogeiere generelt, med konkrete arbeidsoppgaver som spenner fra ungskogpleie til vegbygging og annen infrastruktur, og skogbruksplanlegging, opprettelse av arbeidsplasser innen skogkultur og nettverksbygging/samarbeid. I Namdal er det helt konkrete målsetninger innenfor ungskogpleie, vegbygging og jobbskaping.

3. Organisering, arbeidsgiver

Prosjekteiere er Namdal Regionråd (13 kommuner) og Innherred Skognettverk ved kommunene i Innherred (7). Begge prosjektene har styringsgrupper bestående av lokale politikere, næring og skogforvaltning, med overvekt av politikere.

Prosjektansvarlig er fylkeskommunen ved Grong og Mære videregående skoler. Disse har også arbeidsgiveransvaret for prosjektmedarbeiderne.

4. Finansiering

Finansiering av prosjektet er gjennom bidrag fra flere forskjellige aktører, hvor Fylkesmann, fylkeskommune, regionale fond, skogeierne gjennom kommunale rentemidler, kommunene og egeninnsats fra forskjellige aktører er de viktigste.

5. Kontakt, nettside

Mye informasjon finnes på nettsidene til Arena Skog [her](#).

Prosjektleder for Namdal er Knut Sklett, tlf 95780793, e-post: knusk@trondelagfylke.no

Prosjektleder for Innherred: Åge Berg, tlf 94889706, e-post: aagbe@trondelagfylke.no

Lensa, søndre del av Trøndelag

1. Bakgrunn

Prosjektet ble etablert som følge av behandlingen av Kystskogmeldingen i 2008, og fylkestingets henstilling om å opprette et eget prosjekt for oppfølging av meldinga. Lensa er inne i sin tredje prosjektperiode, etter periodene 2009-2012 og 2013-2015. Det nåværende prosjektet har tidsramme 2016-2018.

2. Målsetting, arbeidsområde

Målsetningen har endret seg noe gjennom de forskjellige prosjektperiodene. I nåværende prosjektperiode er målsetningen å utvikle skogeierveiledningen i skogbruket, å videreutvikle gode verktøy og arenaer for skogeierveiledning og kompetanseutvikling gjennom kommunesamarbeid og lokale skognettverk. Fokusområder er: videreutvikling av felles arenaer, kontakte nye skogeiere, skogsveier/infrastruktur, skogbruksplan og skogbehandling i lys av skogproduksjon og klimautfordringer.

Nettverkene er uavhengige av hverandre, men sentralleddet Lensa Koordinering sørger for samhandling mellom nettverkene for å løse konkrete oppgaver.

3. Organisering, arbeidsgiver

Pådriverprosjektet er organisert i flere nivåer: det overordna nivået er Lensa Koordinering, som sørger for erfaringsutveksling mellom nettverkene og andre fellesoppgaver. Kommunene i tidligere

Sør-Trøndelag fylke, samt 4 kommuner i Møre og Romsdal og 3 kommuner i tidligere Nord-Trøndelag, er organisert i 5 nettverk med 5-6 kommuner i hvert nettverk. Nettverkene har en pådriver hver. Disse styres av en arbeidsgruppe bestående av representanter fra skogforvaltning og næring i de aktuelle kommunene. Det kan også være egne pådrivere som arbeider konkret og målrettet med kontakt med skogeierne innenfor arbeidsfeltene skogkultur og hogst. Pådriverne er ansatt i kommunene.

4. Finansiering

De enkelte kommunene finansierer en stor del av prosjektet og har arbeidsgiveransvaret for prosjektmedarbeiderne. I tillegg finansieres prosjektet gjennom fylkeskommunen og Fylkesmannen ved skjønnsmidler og UT (BU)-midler.

5. Kontakt, nettside

For mer informasjon, kontakt Lensa Koordinering ved fylkesskogsjef Tor-Morten Solem på tlf 73 19 92 83 eller e-post fmltms@fylkesmannen.no

Alle nettverkene har grupper på Facebook: Lensa (nettverkene Orkla og Ytre Kyst), Lensa Gauldalen, Skogbruket på Fosen (Lensa Fosen), Nidaros Skogforum (Lensa Nidaros).

Faghjelp, Agder (Øst- og Vest), Telemark

1. Bakgrunn

Ordningen har i Aust-Agder fungert siden slutten av 1970-tallet, og er dermed godt innarbeidet. Alle kommunene i Agder er tilknyttet en pådriver, en faghjelp.

2. Målsetning, arbeidsområde

Faghjelperne jobber for økt skogkulturaktivitet. De driver oppsøkende virksomhet overfor skogeiere, gjør avtale om og gir hjelp til å organisere skogkultur; planting og ungsogpleie.

3. Organisering, arbeidsgiver

Kommunene har arbeidsgiveransvar for faghjelperne i deltidsstillinger. Det kan være flere kommuner som samarbeider om en faghjelp. Faghjelperne samarbeider med kommunal skogansvarlig om prioritering av oppgaver, og med private skogkulturentreprenører og de tradisjonelle tømmerkjøperne om oppdragene.

4. Finansiering

Ordningen finansieres gjennom kommunale rentemidler og dels kommunale tilskuddsmidler gjennom 8 i «Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket».

5. Kontakt, nettside

For ytterligere informasjon, ta kontakt med Jens Arild Kroken, Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder på tlf 37 01 75 91 eller e-post: fmavjak@fylkesmannen.no

Østfold

1. Bakgrunn

Alle kommunene i Østfold gikk for ca 20 år siden sammen om å etablere en pådriverordning overfor skogeiere for å øke skogkulturaktiviteten i alle kommunene.

2. Målsetning, arbeidsområde

Å øke aktiviteten innenfor skogkultur i alle kommunene i fylket.

3. Organisering, arbeidsgiver

Østfold Skogselskap er sekretær og arbeidsgiver for en pådriver. Styringsgruppen består av representanter fra Skogselskapet, kommunene og Fylkesmannen. Styringsgruppen avholder minst et møte hvert år for å bestemme årets prioriterte oppgaver. Pådriveren skriver årlig rapport om sitt arbeid og behov for oppfølging. Rapporten deles med næringsaktørene i fylket.

4. Finansiering

Ordnningen finansieres gjennom UT-ordningen (tidligere BU), mens de berørte kommunene bidrar med sin proporsjonale andel ved kommunale rentemidler.

5. Kontakt, nettside

Skogselskapet i Østfold ved Daglig leder Ole-Chr Løken, tlf 41904617 eller e-post ocl@skogselskapet.no

Rogaland

1. Bakgrunn

Her har det i flere år vært periodevis aktivitet, hvor en instruktør i Aktivt Skogbruk har fungert som pådriver i noen kommuner. Dette tilbudet har vært tilgjengelig spesielt overfor kommuner med liten eller ingen skogbrukskompetanse. Det er en ganske begrenset aktivitet og for tiden er det ingen slik organisert aktivitet i Rogaland.

2. Målsetning, arbeidsområde

Pådriveren arbeider i direkte kontakt med skogeierne med målsetning om økt aktivitet innen skogplanting og ungsogpleie.

3. Organisering, arbeidsgiver

Pådriveren er egen næringsdrivende og kommunen er blitt fakturert for arbeidet.

4. Finansiering

Dette har vært finansiert gjennom tilskuddsordningen «Forskrift om nærings- og miljøtiltak i skogbruket», § 8 «... tilskudd til andre tiltak i skogbruket».

5. Kontakt, nettside

Kontakt Fylkesskogmester Stein Bomo, tlf 51568972 eller e-post fmrosbo@fylkesmannen.no